

Forbindelse at komme ind paa at tale noget om den saakaldte Kolindsund-Sag eller Kolindsund-Skandale — man kan kalde den, hvad man vil. Jeg vil gerne give nogle Oplysninger, som er af ganske særlig Betydning.

Kolindsund ved Grenaa er et inddæmmet Areal paa ca. 5 000 Tdr. Land. Jorden er meget frugtbar, saa frugtbar, som vi neppe kender det andet Sted her i Landet, den har kunnet give Afgrøde Aar efter Aar i et halvt Aarhundrede, og først nu maa man begynde at gøde den noget. Dette Sund udtørredes og ejedes af Aktieselskabet „Kolindsund“ indtil 1921. En Del af Arealet, ca. 2 000 Tdr. Land, var tildelt en Del af de tilstødende Lodsejere, mod at de afstod deres Ret til det øvrige Areal. Aktieselskabet drev Gaardene ved Bestyrere, kun enkelte var forpagtet bort. I 1921 solgte Selskabet 3 000 Tdr. Land til 175 Lodsejere, som fik større og mindre Parceller. Aktieselskabet havde været Medlem af Arbejdsgiverforeningen og havde en Overenskomst med Landarbejderforbundet. Nu kom der i 1921 nye Mænd til, som altsaa havde købt hver sin Lod, og Driften blev selvfølgelig nu en anden. De driver deres Ejendomme paa almindelig Vis med frit valgte Medhjælper, saadanne, som vil være hos dem, og som de kommer overens med. Som næsten alle andre Landmænd, i hvert Fald i Jylland og vist i Almindelighed over hele Landet, vilde de ikke være Medlem af nogen Arbejdsgiverforening, og de blandede sig ikke i, om deres Folk var Medlemmer af nogen Organisation eller ikke. I de to første Aar fra 1921 til 1923 gik det hele ganske roligt, men i August 1923 vaagnede Landarbejderforbundet til Daad. Det stævnedes Lodsejerslavs Formand til et Møde for, som de skrev, at faa en fredelig Ordning. Formanden efterkom ikke Indkaldelsen, thi der var ingen Konflikt af nogen Art mellem Lodsejerne og deres Arbejdere, hverken Lønstrid eller noget andet. Da det ikke førte til noget, erklærede Landarbejderorganisationen Strejke den 13. September paa 13 vilkaarligt valgte Gaarde — en er paa 10 Tdr. Land, en paa 40, en paa 45, en paa 60 og de øvrige noget større. Denne Strejke erklæredes altsaa i Høsten, og der var paa denne Tid antaget mange løse Folk paa Gaardene, der var i alt 96, men Strejken havde kun den Virkning, at 21 forlod deres Pladser — saa spinkelt var Grundlaget. Og saa faa af dem stod i Landarbejderforbundet, at kun 7 af de faste Folk var Medlemmer af det. De, der gik, blev let erstattet af andre. Da Forbundet altsaa

ikke kunde gennemtvinge sin Villie paa dette Omraade, fik det den 20. September 1923 Maskinarbejder- og Fyrbøderforbundet til at erklære Strejke paa Pumpestationen for derved at drukne Kolindsunds Afgrøder, der paa Grund af den sene Høst endnu stod paa Arealet. Værdien af denne Høst var ca. 1½ Mill. Kr. Kunde de have standset Pumperne, saaledes som det var deres Agt, blot i to Døgn, vilde hele Arealet have været under Vand og alle Lodsejerne mere eller mindre ruinerede. Her drejede det sig altsaa ikke blot om de 13. Man kunde maaske sige, at om disse 13 Gaardmænd var gaaet til, kunde ikke have gjort saa meget, men Forholdet vilde altsaa være blevet, at alle Afgrøderne var blevet sat under Vand, saaledes at alle Lodsejerne havde lidt samme Skæbne; det vilde være gaaet ud over 280 Lodsejere, hvoraf 77 Statshusmænd og 49 andre Husmænd. Da disse Lodsejere opdagede, hvad Hensigten var, og hvad Følgen vilde være blevet, blev de meget overraskede over en saadan Fremfærd. Men denne smukke Plan om at drukne hele Arealet lykkedes det Ejerlavet at hindre ved at antage uorganiserede Maskinpassere, og Avlen bjærgedes.

Nu synes det, som om Organisationen blev særlig forbitret over, at den ikke kunde knægte disse halsstarrige Bønder, som Bladet „Demokraten“ skrev, og saa gik Landarbejderne til Dansk Arbejdsmandsforbund og de samvirkende Fagforbund om Hjælp. Den 7. November 1923 erklærede disse Foreninger Blokade overfor de 13 Landmænd i Kolindsund. Det er fremdeles de 13, man holder sig til, men hvorfor netop disse har forset sig fremfor de andre, har man aldrig kunnet faa at vide. Der blev altsaa erklæret Blokade, og herefter maatte ingen organiseret Arbejder røre ved noget fra disse Ejendomme, maatte ikke beskæftige sig med Losning, Ladning og Transport af Produkter derfra, thi disse Produkter var pestsmittede. Der udstilledes Blokadevagter, 5, 6, 7 Mand, ved Stationerne i Nærheden og i Grenaa Havn, og naar der leveredes Hø, Halm, Korn, Frø, og hvad det kunde være, paa disse Stationer, fulgte vedkommende Vagt eller Spion, hvad man vil kalde ham, med til Modtagerstationen og gjorde sin Indflydelse gældende dér for at hindre Varernes Losning. Det har vi set, at de har haft meget Held med, især hvor der skulde sendes Varer ind til Byerne — og til Byerne skulde jo det meste sendes —, ved at true Modtagerne til ikke at modtage Varerne. Gjorde de det, saa vilde de nemlig blive blokeret. Baade den, der køber, og den, der